

Gebruik lithium bij bipolaire stoornis en depressie

Voorkeursmoment voor verwijzing naar de diëtist:

- diagnose bipolaire stoornis en / of depressie gecombineerd met start medicatiebehandeling met lithium

Relevante gegevens voor de diëtist:

- diagnose: bipolaire stoornis of depressie volgens DSM V criteria, eventuele comorbiditeit (bijvoorbeeld hypertensie, hypothyreoïdie, nefrogene diabetes insipidus)
- Laboratoriumgegevens: nierfunctie, schildklierfunctie, vit D en specifiek Lithiumspiegel
- medicatie: anti-hypertensiva, diuretica, antidepressiva, thyreomimetica, thyreostatica, amiloride of thiazidediuretica bij NDI
- overig: lengte, gewicht(sverloop), bloeddruk Doelstelling behandeling diëtist: 1. - voorkomen lithiumintoxicatie en ongewenste gewichtstoename
- bij nefrogene diabetes insipidus (NDI): voorkomen uitdroging

Dieetkenmerken:

- handhaven hoeveelheid natrium in de voeding vanaf moment van instellen op medicatie
- aandacht voor extra natrium en vocht bij warm weer, koorts, diarree, overmatige inspanning en energiebeperking
- Handhaven en/of bereiken van een volwaardige en leeftijdsadequate voeding
- bij overgewicht/obesitas : zie «te hoog gewicht»

Bij NDI

- licht natriumbeperkte voeding
- dranken met een lage osmolariteit-vochtinname afhankelijk van de diurese

Behandeltijd:

- zorgniveau I

Bijzonderheden:

- bij profylactisch gebruik ligt de bloedplasmaconcentratie van lithium tussen 0,8-1,2 mmol/l, bij ouderen is dat tussen 0,4-0,6 mmol/l met een maximum van 0,8 mmol/l
- lithium kan dorst en droge mond veroorzaken. Aandacht voor mondgezondheid omdat geringe speekselproductie invloed op het gebit.
- lithium kan invloed hebben op de schildklierwerking en op de nierfunctie
- lithium kan de werking van het antidiuretisch hormoon blokkeren

Bronnen

Kupka R. e.a Multidisciplinaire richtlijn bipolaire stoornissen. Derde, herziene versie, 2015

Melissen-Leeuwen JA, Pruissen-Boskaljon JC, Hoorn van R.C. Voedingsadviezen bij lithiummedicatie., Informatorium voor Voeding en Diëtetiek. Houten: Bohn Stafleu van Loghum; augustus 2014

Melissen-Leeuwen JA, Pruissen-Boskaljon JC, Hoorn van R.C. Voeding bij lithiumgebruik; Dieetbehandelingsrichtlijn 2010 Uitgevers

Brochure Dieetadviezen bij gebruik van lithium; Uitgave Afdeling Diëtetiek Parnassia Groep Den Haag; 2013

*De actualisering van **gebruik lithium bij bipolaire stoornis en depressie** is gerealiseerd door de afdeling Diëtetiek Parnassia Groep Den Haag, mede namens Diëtisten Psychiatrie Nederland (DPN). www.dpndietist.nl*

Aangepast: november 2015